

HALK SAęLIęI UZMANLARI DERNEęI (HASUDER) COVID-19 GÖREV GRUBU

GÜNÜN KONUSU:

YENİ KORONAVİRÜS HASTALIęI (COVID-19)

31 Mayıs Tütünsüz Bir Dünya Gününde...

Doküman Dr. Dilek Aslan tarafından 31.5.2020 tarihinde hazırlanmıştır.

Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) mücadelesinin farklı boyutları riskler üzerinden sürekli gündeme taşınmaktadır. Tütün kullanımının COVID-19 için bir risk olduğu bilinmektedir.¹ Riskin önlenmesi için tütün kullanmamak ve kullananların da bırakması son derece önemlidir.

Tütünün bırakılmasının önerilmesi sadece COVID-19 üzerinden yapılması eksik bir yaklaşımdır. Dünyada yer yıl yaklaşık 8 milyon kişi tütün kullanımı nedeniyle yaşamını kaybetmektedir.² Durumun ciddiyetini daha iyi kavrayabilmek için; önlenebilir bir nedene bağlı olarak her yıl kaybedilen milyonlarca yaşamın sayısal olarak dünyada onlarca ülkenin toplam nüfusundan fazla olduğunu hatırlamakta yarar bulunmaktadır.³ Kaybedilen her yaşam, gelişen her hastalık; kişi, aile, toplum açısından her açıdan zorlu, zorlayıcı süreçlerdir. Dolayısıyla, milyonların içindeki her birey bu özenle ve özgünlükle değerlendirilmelidir.

Böylesi bir çerçevede tütün kontrolü daha da anlamlı ve daha da öncelikli bir hal almaktadır.

Üstelik, çözüm de bellidir.

**Tütün hiç dünyada olmasa; ekilmese, üretilmese, satılmasa, kullanılmasa....
Çocuklar, ergenler tütün ürünlerini hiç tanımasa, bilmese...
Dünya tütünsüz olsa...**

Bu hayalin gerçeęe dönüşmesi çok da zor deęil.
Kararlılık ve küresel sahici mücadele olursa, *neden olmasın ?*

Mücadelenin adresi de Dünya Sağlık Örgütü Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi içeriğinde yeterince açık; **Madde 5.3; Tütün endüstrisinin ticarî ve diğer kazanılmış haklarına yönelik olarak halk sağlığı politikalarının korunması.**^{4,5} Bu Madde layıkıyla yerine getirildiğinde “*Dünya tütünsüz olsa...*” hayalinin gerçek olması kuvvetle muhtemel. Yazılanların önerilenlerin yaşamda gerçeklik kazanabilmesi için sürdürülebilir, kararlı, güçlü kamusal tütün kontrolü politikaları bütün dünyada sağlanmalıdır.

Hastalık ve ölüm nedeni olan tütün karşısında **yaşamak, sağlıklı yaşamak.**

Başka yolu da, seçeneęi de yok !

¹ [Internet] <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub/q-a-detail/q-a-on-tobacco-and-covid-19> Eriřim:31.5.2020.

² [Internet] <https://tobaccoatlas.org/> Eriřim:31.5.2020.

³ [Internet] <https://www.worldometers.info/world-population/population-by-country/> Eriřim:31.5.2020.

⁴ [Internet] <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/42811/9241591013.pdf;jsessionid=B7F615A9349CD442F98BE5DDE3B852F1?sequence=1> Eriřim:31.5.2020.

⁵ http://www.ssuk.org.tr/eski_site_verileri/pdf/TKCSveUygulamalacinKilavuzIlkelerTAPDK.pdf p 3.